

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 5Co/572/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1114213910
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Chalupka
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2016:1114213910.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v právnej veci navrhovateľa: Rímskokatolícka cirkev, Farnosť Bratislava - Blumentál, so sídlom Vazovova 8, 811 07, IČO: 31 751 750, v zastúpení: MAPLE & FISH, s. r. o., advokátska kancelária, so sídlom Rajska 15/A, 811 08 Bratislava, IČO: 36 718 432, proti odporkyni: A. Š., E. XX. XX. XXXX, I. Z. XXX, XXX XX B. D., v zastúpení: Mgr. Martin Paškala, advokát, so sídlom Záhradnícka 27, 811 27 Bratislava, o vypratanie bytu a o vzájomnom návrhu, na odvolanie odporkyni proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava I, č. k. 19C/87/2014-79 zo dňa 03. 09. 2015, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa p o t v r d z u j e.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa odporkyni nepriznal oslobodenie od súdnych poplatkov.

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa návrhom na začatie konania, doručeným tunajšiemu súdu dňa 13. 05. 2014, sa navrhovateľ domáhal od odporkyne vypratania bytu č. XX, nachádzajúceho sa na X. nadzemnom podlaží v bytovom dome na I. Q. X, I., súpis. č.: XXXX, na parc. č.: XXXXX/X, ktorej vlastníkom je navrhovateľ, evidovaný Okresným úradom Bratislava, katastrálnym odborom, na LV č. XXXX, k. ú.: S. A., obec I., m. č.: S. A., F. I. U. a náhrady trov konania, vrátane trov právneho zastúpenia.

V odôvodnení tohto rozhodnutia uviedol, že odporkyňa na súdnom pojednávaní konanom dňa 21. 07. 2015 doručila odporkyňa, prostredníctvom svojho právneho zástupcu, súdu vzájomný návrh datovaný dňa 21. 07. 2015, ktorým žiada, aby súd zaviazal navrhovateľa odovzdať odporkyni do užívania 1-izbový byt č. XX, nachádzajúci sa v bytovom dome na I. Q. X, I., na X. poschodí, súpis. č. XXXX, na parc. č.: XXXXX/X, zapísaný na LV č. XXXX, k. ú.: S. A., na základe nájomnej zmluvy č. XXX/XXXX zo dňa 15. 04. 2005. Súd prvého stupňa uložil odporkyni, aby v lehote 10 dní zaplatila súdny poplatok za vzájomný návrh vo výške 99,50 Eur. Rozhodnutie bolo právnomu zástupcovi odporkyne doručené dňa 06. 08. 2015. Podaním doručeným súdu dňa 21. 08. 2015 požiadala odporkyňa, prostredníctvom svojho právneho zástupcu, o priznanie oslobodenie od platenia súdnych poplatkov v celom rozsahu, pričom k žiadosti doložila vyplnené tlačivo dokladujúce pomery účastníka konania, výpis z listu vlastníctva č. XXX pre k. ú. Z., potvrdenie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Dolný Kubín zo dňa 18. 08. 2015. Keďže odporkyňa podaním doručeným súdu prvého stupňa dňa 21. 08. 2015 požiadala o oslobodenie od platenia súdnych poplatkov. K návrhu predložila „Tlačivo pre dokladovanie pomerov účastníkov konania, ktorý navrhuje, aby mu bolo priznané oslobodenie od súdnych poplatkov,“ výpis z listu vlastníctva č. XXX pre k. ú. Z. a potvrdenie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Dolný Kubín zo dňa 18. 08. 2015. Odporkyňa na výzvu súdu prvého stupňa nereagovala a svoje zárobkové a majetkové pomery nepreukázala. Súd prvého stupňa tak nemohol dospieť k záveru, že majetkové pomery odporkyne odôvodňujú oslobodenie od platenia súdnych poplatkov. Preto s poukazom na ust. § 138 ods. 1, 2 O. s. p. jej návrhu na oslobodenie od platenia súdnych poplatkov nevyhovel.

Uvedené uznesenie napadla v zákonom stanovenej lehote odvolaním odporkyňa, považujúc napadnuté uznesenie za nesprávne, súdu prvého stupňa vytkla, že v plnej miere nezohľadnil všetky skutočnosti, týkajúce sa jej majetkových a sociálnych pomerov a nezohľadnil skutočnosti vo vzájomnej súvislosti. Poukazuje na to, že dostatočne preukázala svoje majetkové a finančné pomery, pričom z predložených dôkazov vyplynulo, že jej finančná, resp. majetková situácia je nepriaznivá. Vzhľadom na vyššie uvedené navrhla, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zmenil tak, že odporkyňa prizná oslobodenie od súdnych poplatkov.

Na základe žiadosti odporkyne o oslobodenie od súdnych poplatkov, osobne podanej súdu dňa 21. 08. 2015, súd prvého stupňa vyzval odporkyňu na pojednávaní dňa 21. 07. 2015 odmietla súdu prvého stupňa odpovedať z akých finančných prostriedkov hradí svoje životné potreby v súvislosti s jej pobytom v I.. S vyššie uvedeným skutkovým zistením súdu je potrebné uviesť, že právny zástupca odporkyne v rámci svojho prednesu na pojednávaní dňa 21. 07. 2015 požiadal, že ak by bola odporkyňa v konaní neúspešná, aby súd prvého stupňa nepriznal navrhovateľovi náhradu trov konania z dôvodu hodných osobitného zreteľa. Na to odporkyňa uviedla, že je od roku 2012 evidovaná ako nezamestnaná. Odporkyňa eviduje priznanú pohľadávku vo výške 14.937,26 Eur, odporkyňa považuje za potrebné dodať, že sa jedná o škodu spôsobenú trestným činom podvodu, za čo bola O.. A. I. právoplatne odsúdená, avšak pohľadávka je vzhľadom k veľkému počtu poškodených a majetkovým pomerom odsúdenej prakticky nevyožiteľná.

Vzhľadom k celkovým majetkovým a sociálnym pomerom odporkyne, ako aj k výške súdneho poplatku, ktorý by bola odporkyňa povinná za vzájomný návrh na začatie konania zaplatiť (vo výške 99,50 eur) a pri zohľadnení toho, že odporkyňa je nezamestnaná od roku 2012, býva v byte na I. Q.. Č.. X K. I., kde hradí mesačné výdavky súvisiace s bývaním v celkovej sume 99,20 Eur, pričom uviedla, že nemá žiaden príjem. Rovnako na pojednávaní konanom dňa 21. 07. 2015 odporkyňa odmietla súdu odpovedať z akých finančných prostriedkov hradí svoje životné potreby v súvislosti s jej pobytom v Bratislave, ďalej z predložených listín ďalej vyplýva, že odporkyňa vlastní ornú pôdu vedenú na LV č. XXX, k. ú. Z. v pomere 1/1, má aktuálny zostatok na účte v banke vo výške 14,- Eur, priemerný zostatok účtu v banke k 15. dňu mesiaca za posledných 6 mesiacov uvidela sumu 204,90 Eur. Eviduje priznanú pohľadávku vo výške 14.937,26 Eur od O.. A. I.. Ďalej uviedla, že je od roku 2011 vydatá, manželov príjem je v priemere 700,- Eur mesačne (dôchodok + príjem z podnikania), vlastní nehnuteľnosti, manžel má vklady a úspory v sume 5.000,- Eur a vlastní osobné motorové vozidlo v hodnote 2.000,- Eur, z týchto listín ďalej vyplýva, že odporkyňa sa osobne stará o rodičov - dôchodcov, nemá žiadne dlhy.

Krajský súd v Bratislave, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.), ktorý bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O. s. p.), po tom, ako odvolaniu voči uzneseniu, ktoré vydal vyšší súdny úradník, sudca súdu prvého stupňa nevyhovet (§ 374 ods. 4 O. s. p.), preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa, prejednal odvolanie bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a dospel k záveru, že odvolanie odporkyne nie je dôvodné.

Podľa § 138 ods. 1 prvá veta O. s. p. na návrh môže súd priznať účastníkovi celkom alebo sčasti oslobodenie od súdnych poplatkov, ak to pomery účastníka odôvodňujú a ak nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva.

Citované zákonné ustanovenie upravuje tzv. individuálne oslobodenie od súdnych poplatkov, t. j. oslobodenie, ktoré na rozdiel od oslobodenia zákonného (vecného a osobného) upraveného zákonom č. 71/1992 Zb., súd môže i nemusí na návrh účastníka priznať. Na to, aby súd takéto oslobodenie priznal, musí byť splnených niekoľko zákonných predpokladov.

Okrem spôsobilého subjektu, ktorý návrh na oslobodenie podáva, prvou zákonnou podmienkou priznania individuálneho oslobodenia od súdnych poplatkov je, aby účastník o oslobodenie požiadal. Druhou zákonnou podmienkou je, že oslobodenie odôvodňujú pomery účastníka. Obsah pojmu „pomery účastníka“ zákon síce nešpecifikuje, no z podstaty oslobodenia jednoznačne vyplýva, že ide predovšetkým o pomery majetkové, pričom u fyzických osôb sa posudzujú zároveň pomery osobné, zárobkové, rodinné, sociálne a zdravotné. V procese skúmania majetkových a iných pomerov účastníka je potom potrebné, aby súd skúmal predovšetkým tie okolnosti, ktoré nie sú len prechodnej povahy, pričom tieto okolnosti musia byť natoľko závažné, že poplatník objektívne nemôže splniť svoju poplatkovú povinnosť alebo že jej splnenie od neho nemožno spravodlivo požadovať.

Poslednou treťou zákonnou podmienkou je, že u účastníka žiadajúceho o oslobodenie nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. O svojvôli pri uplatňovaní či bránení práva možno hovoriť v súvislosti so zneužitím práva účastníkom, o zrejme bezúspešné uplatňovanie či bránenie práva pôjde vtedy, ak už zo skutkových tvrdení žiadateľa možno bez dokazovania dospieť k nepochybnému záveru o tom, že jeho návrhu nemožno vyhovieť.

Pri rozhodovaní o žiadosti o priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov je úlohou súdu vyhodnotiť celkové majetkové pomery žiadateľa, a to aj vzhľadom na povahu a výšku uplatňovaného nároku, ktorý je predmetom konania a z ktorého sa odvíja aj výška súdneho poplatku; tiež posúdiť, či nepriaznivé pomery účastníka sú výsledkom subjektívneho zavinenia žiadateľa alebo či sú objektívne dané okolnosťami existujúcimi nezávisle od jeho vôle.

Z uvedeného je teda zrejmé, že pre priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov je v zmysle § 138 ods. 1 O. s. p. potrebné, aby súčasne boli splnené dve podmienky, a to že: 1. oslobodenie je odôvodnené pomermi žiadateľa a 2. nejde o prípad svojvoľného alebo zrejme bezúspešného uplatňovania alebo bránenia práva. Ak z týchto podmienok nie je splnená čo i len jedna, nemožno žiadosti účastníka o oslobodenie od súdnych poplatkov vyhovieť. Oslobodenie môže súd priznať aj len pre časť konania, alebo len na určité úkony, alebo len na časť súdneho poplatku (vymedzenú napr. zlomkom, prípadne percentom).

Po zohľadnení vyššie uvedených skutočností súd dospel k záveru, že zistené osobné pomery odporkyne nesvedčia pre prijatie záveru o dôvodnosti jej žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov, a to z nasledovných dôvodov: odporkyňa na súdnom pojednávaní konanom dňa 21. 07. 2015 súdu neozrejmila, z akých finančných prostriedkov pokrýva svoje životné potreby v Bratislave, keď ako sama uvádza od roku 2012 nepracuje, súdu neuviedla a nepreukázala akékoľvek relevantné dôvody, ktoré by jej bránili pracovať a dosahovať príjem, s poukazom na jej dosiahnuté vysokoškolské vzdelanie ekonomického smeru, odporkyňa je od roku 2011 vydatá, príjem manžela odporkyne, ktorý má voči nej zákonnú vyživovaciu povinnosť, predstavuje minimálne sumu 700,- Eur mesačne, odporkyňa udáva manželove úspory v sume 5.000,- Eur, pričom obaja sú bez existencie dlhov a vyživovacích povinností k maloletým deťom, samotná výška súdneho poplatku predstavujúceho sumu 99,50 Eur.

Z týchto dôvodov a vzhľadom na skutočnosť, že navrhovateľka ani v odvolacom konaní nepredložila potrebné doklady, z ktorých by bolo možné posúdiť dôvodnosť jej návrhu na priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov, odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil podľa § 219 ods. 1 O. s. p.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie **n i e** j e príпустné.